

Hääl 10: Keskkond ja kestlikkus

[← | Ülevaade | →](#)

„Me vajame puhast tulevikku.“

„Mina olen **Maarja**, 28, töotan **Narva linnavalitsuses** keskkonnaplaneerimise valdkonnas. Mõnikord mõtlen, et meie linn on nagu **Narva jõgi** ise: ilus, jõuline – ja samas **koormatud**.

Kui tuul puhub idast, on tunda vana elektriijaama lõhna. Ida-Virumaa **tuhamäed** seisavad nagu hallid künkad teisest ajast. Mõni nimetab seda **tööstusmaastikuks**, minu jaoks on need **armid**.

Me räägime tihti **kestlikusest**. Aga siin tähendab kestlikkus: **Kui palju pärandkoormust suudab linn kanda, ilma et katki läheks?** Paljud majad on halvasti soojustatud, küte on kallid, ja sorteerimiskonteinerid jäävad sageli tühjaks, sest inimesed ütlevad: „**Meil on muud mured.**“

Ma mõistan. Kui sissetulek on väike ja korter külm, ei mõtle keegi esmalt kliimaeesmärkidele. Aga ma näen ka lapsi, kes mängivad jõe kaldal – ja ma ei taha, et nad hingaksid ühel päeval sama õhku, mida meie praegu.

Kaks aastat tagasi alustasime vanade tööstusalade **haljastamist ja taastamist** – väikesed pargid, uued kergteed. Need on **väikesed sammud**, kuid võib-olla ongi väikesed sammud ainsad, mida äärelinna sarnaselt seisev linn saab teha, kui ta siiski tahab edasi minna.

Ma usun, et **kestlikkus ei alga tehnoloogiast, vaid väärikusest**. Kui inimesed tunnevad, et nende kohta **märgatakse**, siis hakkavad nad seda kohta ka **kaitsma**. Võib-olla ongi see Narva tegelik tulevik – mitte täiesti puhas, mitte täiuslik, aga **teadlik**.”

Taust:

*Maarja hääl kirjeldab vaikset pööret piirkonnas, mis on kinni mineviku ja tuleviku vahel. Ida-Virumaa oli aastakümneid Eesti **põlevkivitööstuse** süda. Rasketööstuse taandumise järel jäid maha **keskkonnaprobleemid** – reostunud pinnas, heitmed, tuhamäed. Alles viimastel aastatel on alanud ettevaatlik **ökoloogiline ümberpöörd**: endiste tootmisalade taastamine, ELi toel **energiasäästu ja linnaruumi** projektid. Narva on nii katsevõlli küsimusele, kas **ökoloogiline uuenemine** ja **sotsiaalne osalus** saavad käia koos.*

[← | Ülevaade | →](#)

[Sissejuhatus](#) | [Kuidas hääled sündisid](#) | [Koostöö tehisintellektiga](#)

Põhineb uurimistel Ida-Virumaa / Narva keskkonnapoliitika ja ökomuutuse kohta (2023–2025), sh ERR News, Estonian Environment Agency, Narva linna arengudokumendid, ResearchGate. Fiktiivselt tihendatud koostöös KI-häälega **Euras (uurimine & välivaatlus)** ja **Noyan (raam & eetika)** - ChatGPT 5 / LeChat, 2025.

Selle hääle allikad:

Märkused allikate kasutamise kohta

Allikad avavad **infosfääri kontuure**, millest fiktiivne hääl koondati. Need ei ole kunstilise teksti osa. Linkide avamine toimub kasutaja enda otsusel ja vastutusel.

- **ERR News - Environmental rehabilitation projects in Ida-Viru County**, väline link: <https://news.err.ee/1608972044/narva-environmental-rehabilitation-project> (- Taastamisprojektid ja renaturatsioon Ida-Virumaal)
- **Estonian Environment Agency - Regional sustainability reports**, väline link: <https://www.envir.ee/en> (- Regionaalsed kestlikkuse aruanded)
- **Narva Urban Development Plan 2023 (PDF)**, väline link: https://vana.narvaplan.ee/e-com/reports/IJETM_Final.pdf (- Narva linnaruumi ja arengu kava)
- **ResearchGate - Social perception of environmental change in Estonia's border regions**, väline link: https://www.researchgate.net/publication/383992180_Social_perception_of_environmental_change_in_Estonia_s_border_regions (- Keskkonnamuutuste sotsiaalne tajumine piiriäärsetes piirkondades)

From:

<https://stefanbudian.de/> - **Stefan Budian**

Permanent link:

https://stefanbudian.de/doku.php?id=narva:ee:stimme_10&rev=1761645308

Last update: **2025/10/28 10:55**

